

עין משפט ונר מצוה

ז א מיי פ"ב מהלכות אבות העומתה ה' ט:
ח ב מיי פ"א מהלכות משה הקבנטה ה':

ט ג מיי פ"ב מהלכות מעשר שני הלכה ט ופ"ג מהלכות ציבורים הלכה ד':

י ד מיי פ"ה מהלכות מלכות אסורות ה' י סמג לאוין קלו טו"ע י"ד סי' יד סק"ך ב:

יא ה ה עיי' גמ"מ פ"ה שם הלכה י וצ"מ ותפלת שמואל טו"ע שם ט"ד:

רבינו גרשום

החכ"א מגע טרפה שחוטא. כלומר שהרי שחט את אמו וטרפה שחוטא אין מטמאה אלא במקדשין: פרסה החזיר אכול. כלומר הוציא עובר פרסה והחזיר אכול: פרסה החזיר אכול. כלומר הוציא שתי פרסות והחזיר אכול דכתיב כל מפרסת פרסה ושוטעת שטע שתי פרסות משמע בין פרסה ובין פרסה הוציא אכול וטמן לרבות אכילה לפרסה זאת הוהיא אשר תאכלו וגו' כל מפרסת פרסה וטמן לרבות אכילה לפרסות דכתב ושוטעת שטע שתי פרסות וגו' אותה תאכלו: והא תרי קראי קא נסיב לה כלומר פרסה ופרסות. חד לחתך וחד לקלות במעי פרה כלומר דאם קלות במעי פרה שאין לו אלא פרסה שאינה סדוקה אוכל וקולט במעי פרה לא אמרינן לענין הוציא ידו אלא להחירו במעי אמו. הכל היו בכלל ובשר בשדה טרפה לא תאכלו דכיון דיצא בשערין כדדדש"י פ"ט ק"ט דמכות (דף י.) ונדבותין זו מודה ושלמים וצבורות זה צבור צקין ולאקן זה חטאת ואשם ונדקין זה עולה: **אבר יצאו חוץ למחיצתן** וחזרו מותרין. וא"ת דלמא הכי קאמר בשערין הוא דלא מיכול אלא יציאם לירושלים לאוכלן שלא נכנסו מעולם אצל לא מייירי מידי צאותן שנכנסו ויאלו וי"ל דצאלו הן הלוקין (מכות יט:) משמע בזהדי דלאירי צנכנסו ויאלו דליף התם דאין לוקין עליהם עד שיראו פני הניצ: **הוציא ידו וחתכה וחזר והוציא וחתכה עד שהשלימו** דרובו מהו. וא"ת מנתי' היא צפרק המפלת (נהד כח.) יאל מחותק או מסורס עד שיא רוצו וי"ל דודאי אשה טמאה לידה צרוב ולדה אצל לא שמעינן מהתם דמיעוט שצפנים הרי הוא כילוד: ותצעי

סח:

ואליבא דר' שמעון. אצל לרצנן דשרו גמל צמעי פרה אפילו כשנולד לא לריך קרא להמירו בשחיטת אמו דלא גרע צפנים במחזן דשרי ולהכי נקט ואליצא דר"ש ולרצנן אינטריך לשום דרשה אחריתי וליכא למימר דאינטריך לאסור דמות יונה כדאמר לקמן^(ט)

צענין פרסות וליכא דהא לר"ש אע"ג דלא מייתר ליה קרא להכי משמע לקמן דאוסר נמי דמות יונה דפרין דמות יונה תשטרי פי' מכל צבהמה ומשני צעינן פרסות וליכא והדר פרין קלוט צמעי פרה ליתסר ומשני פרסה צבהמה תאכלו ודך קושיא ליתא אלא לר"ש דלרצנן לא גרע צפנים מחזון דשרי כדפרישית אלמא דמות יונה לר"ש אע"ג דליכא קרא ממילא מיתסר כיון דליכא לא פרסה ולא פרסות אע"ג דפרסה ופרסות אנטריך חד למקום חתך ומד לקלוט ה"ה לרצנן לא לא לריך קרא לאסור דמות יונה אלא לשום דרשה אינטריך ומ"מ דכ צרימא דפרסה החזיר אכול לא אמיא אלא כר"ש: **אמר ר' יוחנן** הב"ה היו בבב"ב ובשר בשדה ב'ו'. תימה דלר' יוחנן תקשה ליה צרימא דהחזיר פרסה דתרי קראי קנסינן וע"כ מוקמינן חד למקום [חתך] ומד לאמר ור' יוחנן נפקא ליה מקרא אחרינא וי"ל דפרין ליה שפיר טפי מאידך צרימא: **הב"ה היו בבב"ב ובשר בשדה ב'ו'.** דאסור כל מה שיזנא חוץ

למחיצה כטרפה דאין לה הימר כדאמר בסמוך ולמאי דמסיק הא כל מיילי כיון דהדור שרי מיתוקמא הא דקרי ליה טרפה למלמא אחריתי: **יבול אף זה בן ת"ט ב'ו'.** וא"ת וקרא דטוטאת דכתיב פנימה האי שלא יתה חוץ למחיצתה הא יתה צת שריפה היא ל"ל הא מקרא דבשר צשדה נפקא ב'ו וי"ל דש"ס למילף ממעשר שני וצבורים דשרי דהקשו צקרא דלא תוכל לאכול בשערין כדדדש"י פ"ט ק"ט דמכות (דף י.) ונדבותין זו מודה ושלמים וצבורות זה צבור צקין ולאקן זה חטאת ואשם ונדקין זה עולה: **אבר יצאו חוץ למחיצתן** וחזרו מותרין. וא"ת דלמא הכי קאמר בשערין הוא דלא מיכול אלא יציאם לירושלים לאוכלן שלא נכנסו מעולם אצל לא מייירי מידי צאותן שנכנסו ויאלו וי"ל דצאלו הן הלוקין (מכות יט:) משמע בזהדי דלאירי צנכנסו ויאלו דליף התם דאין לוקין עליהם עד שיראו פני הניצ: **הוציא ידו וחתכה וחזר והוציא וחתכה עד שהשלימו** דרובו מהו. וא"ת מנתי' היא צפרק המפלת (נהד כח.) יאל מחותק או מסורס עד שיא רוצו וי"ל דודאי אשה טמאה לידה צרוב ולדה אצל לא שמעינן מהתם דמיעוט שצפנים הרי הוא כילוד: ותצעי

את ידו והחזירה וחזר והוציא את ידו והחזירה וחזר רובא או דלמא כיון דהדר הדר אם תמצי לומר יכיון דהדר הדר הוציא עובר את ידו וחתכה וחזר והוציא את ידו וחתכה עד שהשלימו לרובו מהו מי אמרינן יהא נפיק ליה רובא או דלמא רובא בבת אחת בעינן תא שמע

בהמה המקשה פרק רביעי חולין

הבשר. כל העוזר והזהמה נגעו בצצר טמאין: **מגע טריפה שחוטא**. שאצר היואל עדיין הוא מחובר צשעת שחיטה אע"פ שאין שחיטה מתירמו בצכילה מטהרמו מידי נצילה כטרפה ששחיטתה מטהרמה וטעמייהו מפרש צמתני^(ט). ולקמן (דף עג.) מפרש צפירקין כטרפה שחוטא מאי מגע שיך למימר צה ומפרש שטרפה שחוטא מטמאה את המוקדשים

מדצנן: **פרסה החזיר אכול פרסות החזיר אכול**. אקרא קאי דכתיב (דברים יד) כל צבהמה מפרסת פרסה ושוטעת שטע שתי פרסות מעלת גרה וגו' ומאהי קרא נפקא לן לקמן (דף סט.) דעובר ניתר בשחיטת האס ודריש צהמה דרישא צבהמה דסיפא ומשמע צהמה צצבהמה תאכלו ופרסה ופרסות דכתיבי ציה להכי אמו לומר לך פעמים שאתה אוכל כל אצריו ופעמים שאין אתה אוכל אלא מקמתן פרסה החזיר הוציא שתי ידיו והחזיר האחת אכול אותה החזיר שתיסא אכול שתינן: **למקום חסך**. והכי קאמר החזיר פרסה אכול מקום חתך שלה החזיר פרסות אכול מקום חתך של שניסא: **והא תרי קראי נסיב לה**. פרסות ופרסה ואי למקום חתך מדאשמועינן צחדא דאס החזירי אכול ואס לאו לא תאכל ה"ה למרי: **חד למקום חסך**. פרסות החזיר למישרי מקום חתך צחורה ומד למישרי עובר שפרסותיו קלוטות כגמל וגמלא צמעי פרה ואליצא דריצי שמעון אינטריך דקאסר קלוט צן טהורה צצבורות (ו:) גמל^ג גמל^ג שתי פעמים אחד גמל שנולד מן הגמלה ואחד גמל שנולד מן הפרה ואשמועי' הכא דאס נמלא צמוכה מודה דשרי דהכי קאמר עובר שאין לו אלא פרסה שאין פרסותיו סדוקות אכול והחזיר דרישא לאו דוקא: עולא פליג דלרצי יהודה: **הכל היו**. כל הנאמר צו מחיצה כגון עובר לשחיטה ובשר קדשי קדשים שנתנה להם תורת מחילות עזרה צקדשיסי^(ט) קליס שחומת ירושלים מחילה להם כולן היו צכלל איסור זה דמשציא צשר צשדה הרי הוא כטרפה וצא הכתוב ופרט לך צחטאת שאין חזרה מועלת צה דכתיב (ויקרא י) צשעיר חטאת דראש חדש ששפרוהו אהרן וצניו וקףץ עליהם משה מדוע לא אכלתם את החטאת הן לא הוצא את דמה אל הקדש שחפסל צכן דכתיבי (שם ו) וכל חטאת אשר יוצא מדמה וגו' ופנימה היתה שלא יתה ממחיצתה הא יתה צת שריפה היא ולא אמרינן ליהדעה ולא הוצרך לפרוט צה דמהיכא תימי לן דתשטרי מכלל טרפה לא תאכלו משום חזרה להכי פרט צה למימר דהאי היא דלא מהניא צה חזרה אצל כל שאר היואלים שחזרו והתו: **מאי ח"ל**. אטרפה קאי למה קראו טרפה ומה למדנו צכן הוה ליה למיכת צשר צשדה לא תאכלו: **לפי שמצינו**. לקמן מפרש היכן מצינו: **מעשר שני וצבורים**. שנכנסו לירושלים ויאלו וחזרו מותרין: **אף זה כן**. עובר: **צמערצא מסנו הכי**. לפלוגתמייהו דרצ ור' יוחנן: יש

לידה לאצרים. אצר שיאא הרי האצר כילוד דמו לא מהניא ליה חזרה: אין לידה. ומהניא ליה חזרה: **מאי צניייהו**. צין לישנא דמערצא ללישנא קמא: **למיסר מיעוט אצר**. אס יאא רוצו ושאר מיעוט ללישנא צתרא דנקט לשון לידה הוי ילוד ומיתסר כוליה ולישנא קמא לא נאסר אלא היואל: **לדברי האומר אין לידה לאצרים הוציא ידו והחזירה וחזר והוציא ידו**. האחרת והחזירה וחזר והוציא שדרתה והחזירה עד שהשלים לרוצו של עובר מי הוי כילוד דהא נפקא רוציה או דלמא כיון דאין לידה לאצרים הויא חזרה ידידה חזרה וכי נפיק אידך צצר הדר ליה קמא ואין כאן יציאת רוצ דאי למאן דאמר יש לידה לא מהניא להו חזרה: **ואם סימלי לומר כיון דהדר הדר הוציא וחסכה כו'** או דלמא רובא צנא אחס צעינן. ואפילו למאן דאמר יש לידה איכא למיצעי להא:

מסורת הש"ס

א) [לקמן עב.], **ב**) [לקמן ט.], **ג**) [לקמן ט.], **ד**) [ב"ב קעא: ע"ז], **ה**) [ב"ב יאמיה תלמוד לומר], **ו**) [לקמן עב.], **ז**) [ויקרא יא], **ח**) [ב"ב יא: קדשים], **ט**) [ספ.], **י**) [צ"ל דה"א], **יא**) [צ"ל ב"ב דף יז.],

תורה אור הש"ס

- ↑ ראנשיך קדש תהיין לי ובישר בשדה טרפה לא תאכלו לבלב תשלבון אותו: שמות כב ל
- ↑ לא תוכל לאכל בשעריך מעשר דגןך ויתירשך ויצהריך וצבבת בקרך וצאנך וכל נדריך אשר תדר ונדבתיך ותרומוהו ידך:
- ↑ דברים יב יז

גליון הש"ס

גב' אמר רב נתנו בר יצחק לא נצרכה אלא לפקום חסך. עינינו דף יח ע"א:

הגהות מהר"ב רינשבורג

א) גב' אף צשר כיון שיאל חוץ. י"ב עי' ונחסי סב ע"ב תוס' ד"ה כיון וכו' וזיע דו"ק: **ב**) תוס' ד"ה יטל וכו' וי"ל דס"ד למילף סי' כע"ז:

מוסף רש"י

הבשר מגע נבלה. צשר העובר מגע אצר מן המי שהוא מטמא כנבלה, צהעור והרוטב (קצט:) אי ממי אס מלא עובר מת נבלה גמורה הוי העובר מחלה שלא טהרמו שחיטת אמו (לקטו עב.).